మెరుపు

వీరభద్రరావు పమ్మి

నేనక్కడకు చేరుకునేసరికి రాత్రి యేడు గంటలయింది అప్పటికే రాఘవ ఇంటిముందు కుర్చీలేసుకుని కూర్చుని వాళ్ళంతా నాకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు

బ్రహ్మచారి లేటుగా రావడమేమిటి అన్నాడు కృష్ణ

పాపం—అతనికే ఎక్కువ పనులుంటాయి అంది అతనిభార్య శాంత

ఆ మాటకు రాఘవ—ఆయన భార్య పద్మ ఫక్కున నవ్వారు అక్కడున్న కొత్తమ్మాయి మాత్రం వచ్చే నవ్వును ఆపుకుంది ఆమె తన స్నేహితురాలు జ్యోతిగా పద్మ నాకు పరిచయం చేసింది ఆమెకూడా పద్మ కాలేజీలోనే లెక్చరర్‌గా పని చేస్తోంది ఆమె ఇల్లుకూడా ఆ కాలనీలోనే ఉందట

ఇంట్లోకెళ్ళి ఓ పళ్ళెనిండా వేరుశెనగ గింజలు ఓ సాసర్‌నిండా బెల్లంముక్కలు తెచ్చి టీపాయ్‌మీద పెట్టింది పద్మ

ఎంత వర్షాకాలమైనా ఇన్ని వేరుశెనగలు తింటే పైత్యిస్తుంది అన్నానేను

ఆమాత్రం తినకపోతే కథేం చెబుతారు— అంది శాంత

అంటే కథ చెప్పినందుకు ఇవ్వేనా? వేరే భోజనం వగైరా ఏమీ పెట్టరా? భయంగా అడిగాను

అవన్నీ కథ పూర్తయ్యాక— పద్మ అంది

"ప్రస్తుతం దేశానికి వీలాంటి వాళ్ళు కావాలి ఒక్కో కథకి ఒక్కో పూట భోజనం పెడితే రచయితలు వేరే వుద్యోగాలు చెయ్యక్కరలేదు

నా మాటలకు అంతా ఫక్కున నవ్వారు

నాకు హైదరాబాద్‌లో వున్న మంచి స్నేహితుల్లో పైనల్గురు ముఖ్యులు— శెలవురోజుల్లో వీలైనప్పుడల్లా ఎక్కడో అక్కడ కల్సుకుని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ గడపడం మాకు రివాజు నేను అడపా దడపా కథలు రాస్తాను కాబట్టి నేను రాయబోయే లేక రాసినకథ చెప్తుంటాను

వర్షాకాలం మూలంగా ఆరుబయట కాస్త చలిగావుంది ఆ ఇంటి వీధిగుమ్మం పైనవున్న వందకాండిల్ బల్బు పేదవాడి న్యాయంలా జయించలేనని తెల్సీ పోరాడుతోంది ఇప్పుడెలావున్నా ఓ రాత్రివేళ విరుచుకు పడతామన్నట్టు మేఘాలు అటూ ఇటూ హడావుడిగా తిరుగుతున్నాయ్ ఆకాశంలో చుక్కలు మధ్యతరగతివాడి ఆశలాగ మిణుకుమిణుకు మంటున్నాయి

శాంత ఏదో మాట్లాడబోయింది

ఆగు! గురుడు సిగరెట్ ముట్టించాడు కథ మొదలౌతుంది అన్నాడు కృష్ణ

జ్యోతి నా ముఖంలోకి ఆశగా ఉత్సాహంగా చూసింది

* * *

నేను మధ్యప్రదేశ్‌లోని సాగర్‌యూనివర్సిటీలో ఎం ఎస్సీలోచేరి అప్పటికి నాలుగు నెలలయ్యింది అక్కడ హాస్టల్లో నాకున్న స్నేహితుల్లో మిశ్రా ముఖ్యుడు

అతను ఫిజిక్స్‌లో రిసెర్చ్ చేస్తున్నాడు మిశ్రా మంచి ఛెస్ ఆటగాడు నేనతని దగ్గర ఛెస్ నేర్చుకునేవాడ్ని

ఆరోజు ఆదివారం మధ్యాహ్నం మూడయ్యింది నేను మరో యిద్దరు ఫ్రెండ్స్ మిశ్రా రూంలో కూర్చుని ఛెస్ ఆడుకుంటున్నాం ఇంతలో హాస్టల్ రెండో అంతస్థులో పెద్దగా కేకలు అరుపులు వినబడ్డాయి ఏదో గొడవ జరుగుతున్నట్టు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది ఏమిటో చూద్దామని మేమంతా హడావుడిగా అక్కడకు పరుగెత్తుకెళ్ళాం

ఓ రూంముందు జనం మూగివున్నారు వాళ్ళమధ్య ఓ పదిహేడేళ్ళ కుర్రాడు భయం భయంగానిలబడున్నాడు అతని జుట్టు అంతా రేగిపోయివుంది నిద్రపోతున్న పులిని చీకట్లో తొక్కి అది గాండ్రుమంటే బెదిరిపోయిన లేడిపిల్ల భయం అతని కళ్ళల్లో కనపడుతోంది

చావుకి బతుక్కి మధ్య సన్నటి తీగమీద నడుస్తున్న మనిషిలా అతను అసహనంగా వున్నాడు ఉరిశిక్ష తప్పదనుకున్న ముద్దాయి జడ్జిమెంటు వినడానికి నుంచున్నట్టు అతను చిరాగ్గా వున్నాడు

అతనికేం శిక్ష ఎధించాలా?—అని మిగతా వాళ్ళు వాదులాడుకుంటున్నారు ఇంతలో ఒకతను ఆ కుర్రాడి చెయ్యి పట్టుకుని "వీడు మా డిపార్ట్‌మెంటులో చదువుతున్నాడు—ఇలాంటి వెధవపనిచేసి మా ఫార్మసీ డిపార్ట్‌మెంటుకే నల్ల మచ్చ

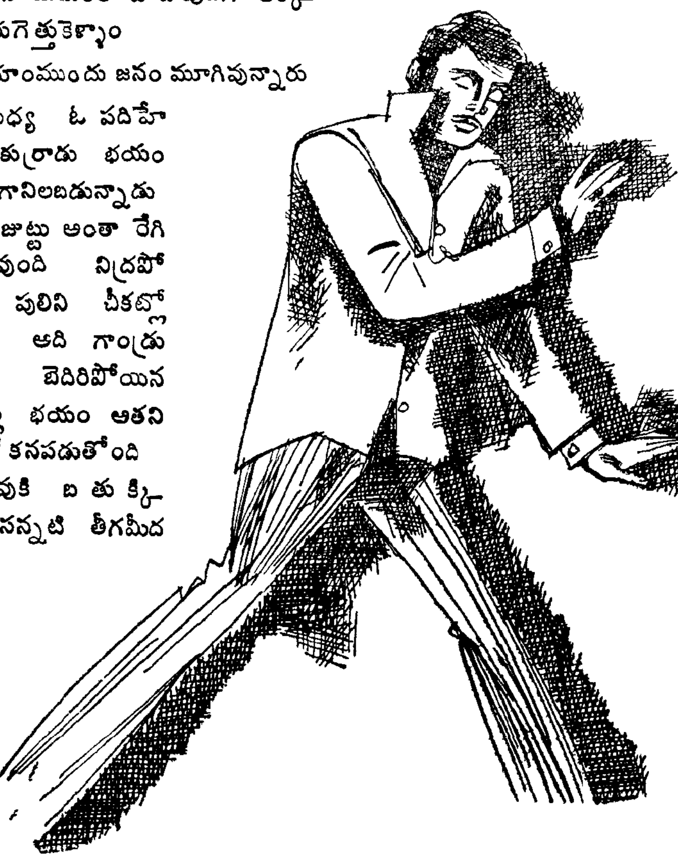

లిచ్చాడు కాబట్టి మా ప్రొఫెసర్ ఇంటికి తీసుకెళ్ళి తగ్గ శిక్ష వేయిస్తాం అన్నాడు-

అంతా సరేనన్నారు

నల్గురు కుర్రాళ్ళు అతన్ని యూనివర్శిటీ కాంపౌండ్‌లోనే ఉన్న ప్రొఫెసర్ ఇంటికి తీసుకెళ్ళారు

తర్వాత జరిగిన విషయం వాకబు చేశాం—

ఆ కుర్రాడి పేరు సక్సేనా

అతను అప్పుడే ఇంటర్ పాసయ్యి బి ఫార్మ్‌లో చేరాడు అతనూ హాస్టల్లో వుంటున్నాడు

ఆ రోజు పక్కరూంలో స్టూడెంట్ బాత్రూంకెళ్ళగా చూసి సక్సేనా అతని రూంలో చొరబడి పాతికరూపాయల దొంగతనం చేసాడు అతన్ని పట్టుకున్నారు

సక్సేనా చేసిన నేరం ఒప్పుకున్నాడు మరెప్పుడూ చెయ్యనని లెంపలు వేసుకున్నాడు—అయినా అతన్ని వాళ్ళు వదల్లేదు

మర్నాడు సాయంత్రం లాబ్‌నుంచి తిరిగొచ్చేసరికి బాగా లేటయింది

మిశ్రా హడావుడిగా నారూంకొచ్చాడు వస్తూనే "గొప్ప ఘోరం జరిగిపోయింది అన్నాడు

ఏమైంది? ఆత్రంగా అడిగాను

నిన్న సక్సేనాను వాళ్ళ ప్రొఫెసర్ దగ్గరకు తీసుకెళ్ళారుగా—

నేనేం చెయ్యలేను వైస్ ఛాన్సలర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళండన్నాట్ట ప్రొఫెసర్

ఈ రోజు వైస్‌ఛాన్సలర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళారు

"ఆ కుర్రాడుచేసిన నేరం మూలంగా మా డిపార్ట్‌మెంట్ పరువు పోయింది అతనిమీద కఠినమైన ఏక్షన్ తీసుకోవాలని గొడవపెట్టారట—

గట్టిగా పదిమంది అరిస్తే మన వి ఐ గార్కి దడ వస్తుందికదా — సక్సేనాను యూనివర్శిటీ నుంచి ఐదేళ్ళ పాటు బహిష్కరిస్తూ ఆర్డర్స్ వేసాడు

పాపం ఆ కుర్రాడి జీవితం నాశనమై పోయింది

మిశ్రా ఎంతో బాధపడుతూ చెప్పాడు

అతని మాటలు విని నేను నిశ్చలంగా ఉండిపోయాను

నోట మాట రాలేదు ఏం చెయ్యడానికీ తోచలేదు

"నేనూ మిశ్రా సక్సేనా రూంకెళ్లాం-

అప్పటికే బాగా చీకటి పడింది

సక్సేనా రూం తలుపు గెంటి లోపలికెళ్ళాం

గదంతా ఏడుపులా చీకటిగా వుంది

సన్నగా మూలుగు మాత్రం వినిపిస్తోంది

లైటు వేశాను

సక్సేనా తలగడలో తలదూర్చి ఏడుస్తున్నాడు

అలికిడికి లేచి కూర్చున్నాడు నేనూ మిశ్రా మంచంమీద అతని పక్కనే కూర్చున్నాం సక్సేనా కిటికీలోంచి శూన్యంలోకి నిరాశగా చూస్తున్నాడు

ఏం మాట్లాడాలో ఎలా మాట్లాడాలో- అసలు సంభాషణ ఎలా మొదలెట్టాలో తెలియలేదు శవంలేచిన ఇంట్లో వాళ్ళని పరామర్శ చెయ్యడానికి వెళ్ళినట్టు ఫీలవుతున్నాం మేం—

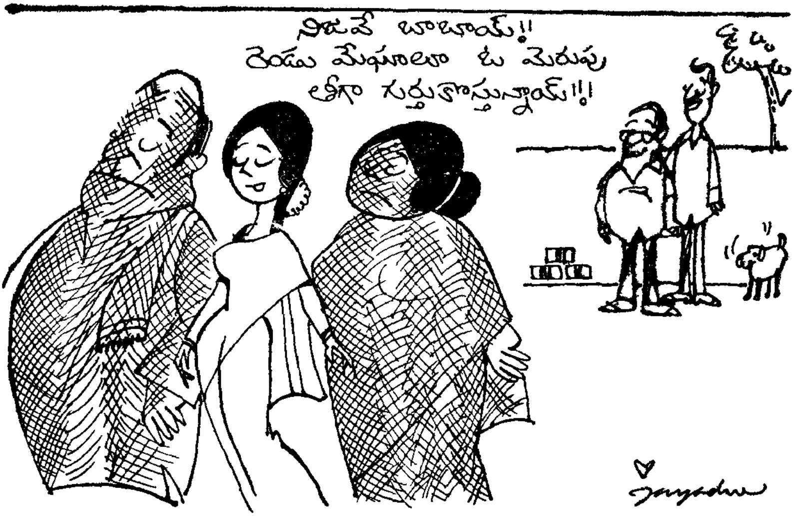

మా మధ్య నిశ్శబ్దం కాలాన్ని మింగు తోంది

మరింక ఇప్పుడేం చెయ్య దల్చు కున్నావ్ ? అన్నాను ఎటో చూస్తూ

అతను కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడవడం మొద లెట్టాడు

ఆ ఏడుపుతో అతని వంట్లో నరాలు పుటుక్కున తెగిపోతాయేమో ననిపించింది

బల్లి కడుపులోకిపోయిన దీపంపురుగు ఆక్రందన సింహానికి ఎదురుబడ్డ మేక పిల్ల కాళ్ళ వణుకు అతని ఏడుపులో స్పష్టంగా తెలుస్తున్నాయ్

తల్లి తండ్రి సమాజం దైవం ఎవ్వరూ తీర్చలేని బాధను ఏడుపు పోగొడు తుందేమో ననిపించింది ఏడుపు మనిషికి ఎంత చక్కటి వరం ? ఏడుపు అతన్ని తల్లిలా వళ్ళో దాచుకుంది స్నేహాతు రాలిలా కౌగిలించుకుంది

యూనివర్శిటీవాళ్లు అతని కిచ్చిన రస్టి కేషన్ ఆర్డర్ చూశాను అతన్ని యూని వర్శిటీనుంచి బహిష్కరించినట్టు దేశంలో అన్ని యూనివర్శిటీలకు తెలియబరుస్తారు అంటే సక్సేనా మరో ఐదేళ్ళపాటు ఈ దేశంలో ఎక్కడా చదువుకోలేడు

ఐదు సంవత్సరాలు పూర్తయేసరికి అత నికి చదువుకోవల్సిన అవసరం వుండదను కుంటాను అతనప్పటికి జీవితంలో స్థిర పడిపోవడమో నాశనమైపోవడమో జరిగి పోతుంది

సక్సేనా ఇంటికి వెళ్ళిపోవడానికే నిశ్చ యించుకున్నాట్ట

మరి డబ్బుందా? అనడిగాను

ఉంటే అలాటి పనెందుకు చేస్తాను? అని తిరిగి ప్రశ్నిస్తాడనుకున్నాను

కాని అలా అనలేదు లేదనిమాత్రం చెప్పాడు

నేను మిత్రాకలిపి ఓ యాభై రూపా యలు సర్దాం అదతను ఇంటికి వెళ్ళ టానికి సరిపోతాయి

ఆరాత్రి నాకు చదవ బుద్ధికాలేదు చాలాసేపు ఆ కుర్రాడిగురించే ఆలోచిస్తూ నిద్రపోయాను

సక్సేనా బంగారు భవిష్యత్తుకోసం కలలుకన్న అతనితండ్రి గుండాగి చచ్చి పోయినట్టు అతని చదువుకోసం కూలి పనులు చేసే అతని తల్లికి ఎచ్చెక్కినట్టు పీడ కలొచ్చిందినాకు

ఏమైతేనేం అతని భవిష్యత్తు శూన్యమై పోయింది

* * *

వీధిలో రెండు కరెంటు తీగలు కల్సు కుని తోరణంలా మంట పుట్టింది

చటుక్కున కరెంటు పోయింది

కథ చెప్పడం ఆపి ఎగరెట్ ముట్టిం చాను

తర్వాతేం జరిగింది ఆత్రంగా అడి గింది శాంత

ఆమెకు కథలు వినడమన్నా చదవడ మన్నా మహాయిష్టం కృష్ణ కథలు రాయడు చెప్పడు (అయినా వాళ్ళ దాంపత్యం అన్యోన్యంగానే సాగుతోంది అదివేరే విషయం)

ఉండవోయ్ ఏమిటా ఖంగారు అంది పద్మ

వాళ్ళమాటలు వినబడుతున్నాయి తప్ప ముఖాలు కనబడ్డంలేదు

ఆకాశం మబ్బుల దురాక్రమణ ఎక్కు వవుతోంది చుక్కలు అపజయంపొందిన సైనికుల్లా పారిపోయాయి

పద్మ రెండు కాండిల్స్ వెలిగించి తెచ్చి టీపాయ్‌మీద పెట్టింది

ఇహ మొదలెట్టు అన్నాడు రాఘవ

జ్యోతి చటుక్కున నా మొహంలోకి చూసింది ఆమెకు కథమీద యెక్కువ శ్రద్ధ వుందనిపించింది

* * *

మర్నాడుదయమే నేను డిపార్ట్ మెంటుకి వెళ్ళిపోయాను తిరిగొచ్చేసరికి ఐదయింది మిత్రా రూంకెడితే ఇంకా రాలేదని తెల్సింది

సక్సేనా గురించి వాకబు చేశాను అతనారోజు వాళ్ళ వూరు వెళ్ళిపోయినట్టు తెల్సింది

రూంకెళ్ళి తీరికగా పేపరు చూస్తు న్నాను అందులో ఓ వార్త నన్నాకర్షిం చింది

మధ్యప్రదేశ్‌లోని చంబల్ లోయలో ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి నిగూఢంగా వుంటూ హత్యలు దోపిడీలు చేస్తున్న బందిపోట్లు కొందరు గాంధీగారి విగ్రహం ముందు ఆయుధాలు విసర్జించి ప్రభుత్వానికి లొంగిపోయారు వారలా లొంగిపోతే వారికి కొన్ని సదుపాయాలు సమకూరుస్తా మని ముందే హామీనిచ్చారు

వాళ్ళు అంతవరకు దోచుకున్న బంగారం డబ్బు అవి పోగొట్టుకున్న వారికిగాని—ప్రభుత్వానికిగాని ఇవ్వనక్కర లేదు బందిపోట్ల కుటుంబాలకు అంత క్రితం వారివల్ల నష్టపోయిన కుటుంబాల నుంచి ఏ ప్రమాదమూ రాకుండా ప్రభుత్వం రక్షణ కల్పిస్తుంది వాళ్ళ పిల్లలు చదువు కుంటే స్కాలర్ షిప్పులివ్వబడతాయి వారిని జైల్లో రాజకీయ ఖైదీలతోపాటు

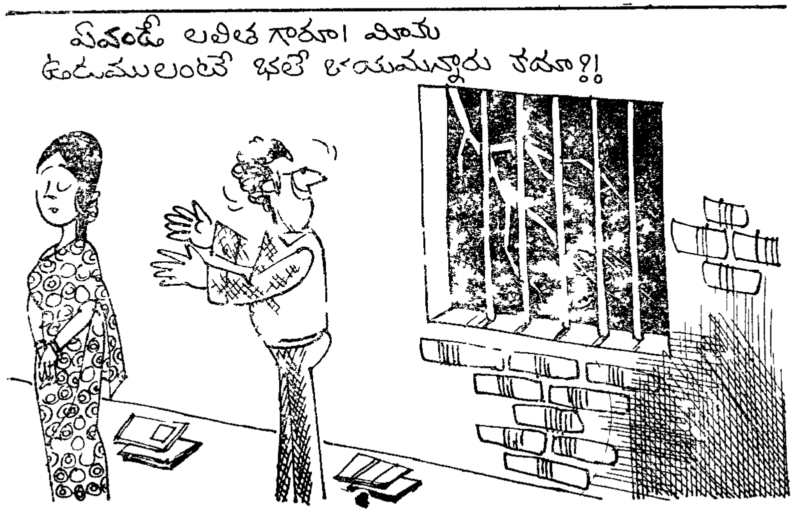

సమంగా చూస్తారు ఋజువులు సాక్ష్యాలు ఉన్న కేసులు తప్ప—చిన్నచిన్న కేసుల గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోదు

పై కండిషన్లకు అంగీకరించి కొందరు బందిపోట్లు ప్రభుత్వానికి లొంగిపోయారు

వాళ్ళు ఎన్నో హత్యలు దోపిడీలు మానభంగాలు చేసారు ఎంతోమంది స్త్రీలను చెరపట్టారు మరికొందరి నుదుట కుంకుమ చెరిపేశారు కొంతమంది వృద్ధ మాతల కడుపులో చిచ్చుపెట్టారు కొంతమంది పిల్లలకు తండ్రంటే ఎలా వుంటాడో తెలియకుండా చేసారు

స్త్రీలను మానభంగం చేసి వికసించిన పువ్వుల్లాంటి వాళ్ళ జీవితాలను నలిపేశారు వారిలో కొంతమంది పతితలై వుండొచ్చు కొంతమంది అవమానాన్ని భరించలేక ఆత్మహత్య చేసుకుని వుండొచ్చు మరి కొంతమంది అయిన వాళ్ళందరి చేతా తిరస్కరింపబడి కూటికోసం వళ్ళమ్ముకుని బతుకుతుండవచ్చు

నరరూప రాక్షసుల్లా ఆ ప్రాంతాలన్నిటినీ భయోత్పాదంతో నింపి—మానవత్వానికి మాయని మచ్చతెచ్చి ఒక్కొక్కడు ఒక్కో హిట్లర్‌లా ప్రవర్తించిన వాళ్ళపై అంత క్షమా?

పదిహేడేళ్ళ కుర్రాడు తెలిసో తెలియకో అవసరంవల్లో పాతికరూపాయలు దొంగతనం చేస్తే — అతని జీవితానికి సరిపడినంత శిక్షా?—

ఒకే న్యాయ వ్యవస్థలో ఒకే సాంఘిక న్యాయం కింద బతుకుతున్న వీళ్ళిద్దరిమధ్య ఎంత తేడా?

చేసిన నేరాన్నిబట్టి శిక్ష — అన్న సామాజిక సూత్రం వీరిద్దరికీ చెరో రకంగాను వర్తిస్తుందా?

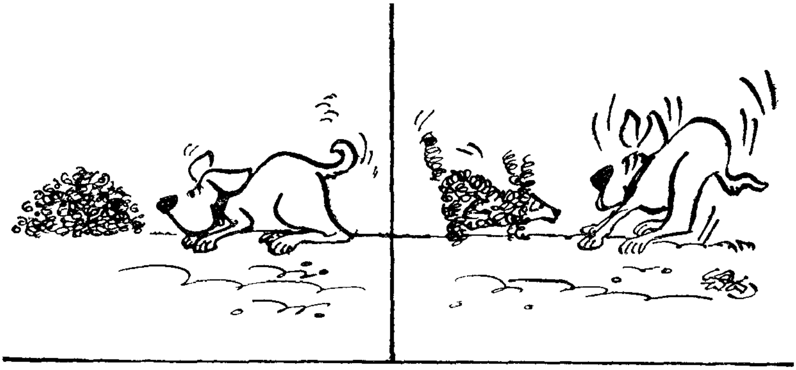

ఇప్పటికీ నాకీ ప్రశ్నలకి సమాధానం దొరకదు సక్సేనాను తల్చుకుంటే అతని భవిష్యత్తు శూన్యమైపోయింది అతని జీవితం నాశనమైపోయింది—అని తలుచుకున్నప్పుడల్లా నేను వణికిపోతాను ఎండిపోయిన ఆకులా వణికిపోతాను

* * *

కథ పూర్తయ్యింది

ఈదురు గాలి రయ్‌మని వీచింది టీపాయ్ మీదున్న రెండు కొవ్వొత్తులు ఒకేసారి ఆరిపోయాయి ఆ చీకట్లో ఎటు చూసినా శూన్యమే ఎవ్వరూ మాట్లాడ లేదు

కథవిన్న వాళ్ళ మొహాల్లో భావాలు చదువుదామంటే ఎవరి మొహాలు నాక్కన బడ్డం లేదు

అక్కడి నిశ్శబ్దం నాకు చిరాకు తెప్పిస్తోంది

"తన భవిష్యత్తు శూన్యం కాకూడదని ఆనాడే నిర్ణయించుకుంటే అతనో పని చేసుంటాడు

ఆ మాటలన్న గొంతు నాకు కొత్త కాబట్టి జ్యోతి అందని వెంటనే కని పెట్టాను

ఏం చేసుంటాడంటారు? చాలా ఉత్సాహంగా అడిగాను

"అతనూ చంబల్ లోయకు వెళ్ళుం టాడు —

తడుముకోకుండా చెప్పింది

ఆకాశంలో పెద్ద మెరుపు మెరిసింది

అంత చీకట్లో అంత కాంతిని ఒక్కసారిగా భరించలేకో తెలియదు ఆ మాటల వెనకాల భావానికో తెలియదు కాని నేను మాత్రం విపరీతంగా భయపడ్డాను

* * *

[సక్సేనా లాంటి ఓ దురదృష్టవంతుడికి] □□